

ประโยชน์ ๑-๒

ปัญหา ภาคีในยุคโลก

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยชน์ ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๒๕ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ภิริยาคัพท์ที่ประกอบด้วย วิภัตติ การ บท วจนะ บุรุษ ราตุ (ปัจจัย) จัดเป็นว่าจก ๆ (ว่ากันนั้น) แบ่งเป็น ๔ คือ กัตตุว่าจก ๑ กัมมาจก ๑ ภาวนว่าจก ๑ เหตุกัตตุว่าจก ๑ เหตุกัมมาจก

๑๙

ได้เขียนวิภัตติหมวดลักษณะ เมพาะฝ่ายปรัลลปท ดังนี้

สตุตมี (ปรัลลปท)

	เอกสาร.	พหุ.
ป.	ເອຍຸຍ	ເອຍຸຍໍ
ມ.	ເອຍຸຍາສີ	ເອຍຸຍາສ
ວ.	ເອຍຸຍາມີ	ເອຍຸຍາມ

๒. **ตอบ** ราตุนั้น วิภัตติอาขยาตันั้น ท่านจำแนกไว้เพื่อเป็นเครื่องหมายให้รู้ การ บท วจนะ บุรุษ ๆ (วิภัตติอาขยาตันั้น) จัดเป็น ๘ หมวด คือ

๑. หมวด ວຕຸຕມານາ, ๒. หมวด ປັຈມື, ๓. หมวด ສຕຸຕມື,
๔. หมวด ປຶກງາ, ๕. หมวด ຫິຍຕຸຕນື, ๖. หมวด ອຸ່ນຫຸ່ນຕຸຕນື,
๗. หมวด ກວິສຸສນຸຕີ, ๘. หมวด ກາລາຕີປຸດຕິ

๓. **ตอบ** ວຕຸຕມານາ บอกปัจจุบันการ ๆ ปัจจุบันแท้ แปลว่า “อยู่”, ปัจจุบันໄກລົດືດີຕ แปลว่า “ย่อง”, ปัจจุบันໄກລົ້ນາຄຕ แปลว่า “จะ” ๆ

ได้เขียนวิภัตติหมวดປັງຈຸມື เมพาะฝ่ายปรัลลปทมาดังนี้

ປັງຈຸມື (ปรัลลปท)

	เอกสาร.	ພහຸ.
ປ.	ຕຸ	ອນຫຸ່ນ
ມ.	ທີ	ທ
ວ.	ມີ	ນ

๔. **ตอบ** ในอาขยาตันั้น แบ่งการที่เป็นประชานได้ ๓ การ คือ^๑
การที่เกิดขึ้นจำเพาะข้างหน้า เรียกว่า ปัจจุบันการ ๑
การที่ล่วงแล้ว เรียกว่า อດືອນກາລ ๑
การที่ยังไม่มาถึง เรียกว่า ອනາຄຕກາລ ๑

จะรู้ว่าการได้ต้องหมายรู้ด้วยวิภัตติทั้ง ๘ หมวด ๆ

ได้เขียนวิภัตติหมวดອ້ອັກຕຸຕນື เมพาะฝ่ายปรัลลปท มาดังนี้

ອ້ອັກຕຸຕນື (ปรัลลปท)

	เอกสาร.	ພහຸ.

บ.	อี	อ
ม.	โอ	ตุ
อ.	อี	มา

๔. **ตอบ** ผู้ทำ ๆ ด้วยสิ่งใด ศัพท์ที่เป็นชื่อของสิ่งนั้น เป็นต้นว่า พนธน์ วัตถุเป็นเครื่องผูก ปหรณ์ วัตถุเป็นเครื่องประหาร วิชุณัน วัตถุเป็นเครื่องใช้ ชื่อว่า กรณล้านะ ๆ

ได้เขียนคำแปลรูปวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกปัจจัย รูป และสาสนะมาดังนี้

ก. วิชานาติ สีเลนาติ วิญญา

(ผู้ใด) ยอมรับวิเศษ โดยปกติ เหตุนั้น (ผู้นั้น) ชื่อว่าผู้รับวิเศษโดยปกติ,

รูป ปัจจัย, เป็นกัตตุรูป กัตตุล้านะ ลงในวรรณแห่งตัลลีละ ๆ

ข. ทุกเชน รากขี้ยตติ ทุกุก

(จิตใจ) อันเข้ารักษาได้โดยยาก เหตุนั้น (จิตนั้น) ชื่อว่าอันเข้ารักษาได้โดยยาก,

รูป ปัจจัย, เป็นกัมมรูป กัมมล้านะ ๆ

๕. **ตอบ** รุนโนน แปลว่า ร้องให้แล้ว ๆ สำเร็จรูปมาจาก รุทุ ชาตุ ในความร้องให้, ๓ ปัจจัย ชาตุมี หุ เป็นที่สุด อยู่ที่หน้า แปลง ๓ เป็น นุน แล้วลบที่สุดชาตุ ๆ

ปมชุช แปลว่า ประมาณแล้ว ๆ สำเร็จรูปมาจาก ป บทหน้า, มหุ ชาตุ ในความประมาณ, ตุนาติ ปัจจัย แปลง ตุนาติ ปัจจัย เป็น ย เ嘈 ย กับที่สุดชาตุ เป็น ชุช ๆ

ได้เขียนคำแปลรูปวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกปัจจัย รูป และสาสนะมาดังนี้

ก. หิต โกรตติ หิตกุโโร

(ผู้ใด) ยอมทำ ซึ่งประโยชน์เกือภูล เหตุนั้น (ผู้นั้น) ชื่อว่า ผู้ทำซึ่งประโยชน์เกือภูล,

รูป ปัจจัย, กัตตุรูป กัตตุล้านะ ๆ

ข. ทุสสติ เตนาติ โทโส

(ชน) ยอมประทุษร้าย (ด้วยกิเลส) นั้น เหตุนั้น (กิเลสนั้น) ชื่อว่า เป็นเหตุประทุษร้าย (แห่งชน),

รูป ปัจจัย, กัตตุรูป กรณล้านะ ๆ

๖. **ตอบ** ติณโนน แปลว่า ข้ามแล้ว ๆ สำเร็จรูปมาจาก ตรุ ชาตุ ในความข้าม, ๓ ปัจจัย ชาตุมี รุ เป็นที่สุดอยู่ที่หน้า แปลง ๓ เป็น ณโนน แล้วลบที่สุดชาตุ (อิ อาคอม) ๆ

ปคุคุยห แปลว่า ประคองแล้ว ๆ สำเร็จรูปมาจาก ป บทหน้า, คหุ ชาตุ ในความประคอง, ตุนาติ ปัจจัย คือ ตุน ตุว ตุวน อุปลักษณ์หน้าแปลงปัจจัยทั้ง ๓ เป็น ย ชาตุมี หุ เป็นที่สุดอยู่ที่หน้า แปลง ย กับที่สุดชาตุเป็น ยุห ๆ

ได้เขียนคำแปลรูปวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกปัจจัย รูป และสาสนะมาดังนี้

ก. หิต โกรตติ หิตกุโโร

(ผู้ใด) ยอมทำ ซึ่งประโยชน์เกือภูล เหตุนั้น (ผู้นั้น) ชื่อว่า ผู้ทำซึ่งประโยชน์เกือภูล,

รูป ปัจจัย, เป็นกัตตุรูป กัตตุล้านะ ๆ

ข. สรติ เอตายาติ สติ

(ชน) ยอมระลึก (ด้วยธรรมชาติ) นั้น เหตุนั้น (ธรรมชาตินั้น) ชื่อว่า เป็นเหตุระลึก (แห่งชน),

ຕີ ປ້ຈັຍ, ກັດຖຸງ ກຣະສາຮນະ ຈ

๙. **ຕອນ** ຈຳໃນກົມິຢາກົມິກົກ

ແປ່ງເປັນ ຕ ພວກ ຄືວ
ກົມິປ້ຈັຍ ອຍ່າງນີ້ ອນຸຕ ຕວນຸຕ ຕາວີ

ກົມິຈັບໜັຍ ອຍ່າງນີ້ ອນີຍ ຕພຸພ

ກົມິກິຈຈຳຈັຍ ອຍ່າງນີ້ ມານ ຕ ຕູນ ຕຸວາ ຕຸວານ

(ປ້ຈັຍໃນກົມິຢາກົມິກົກ ທັງ ຕ ພວກນັ້ນ)

ອນຸຕ ມານ ບອກປ້ຈຸບັນກາລ

ຕວນຸຕ ຕາວີ ຕ ຕູນ ຕຸວາ ຕຸວານ ບອກອດີຕິກາລ

ອນີຍ ຕພຸພ ບອກຄວາມຈຳເປັນ ຈ

ໄດ້ເຂົ້າໃນຮູບວິເຄາະທີ່ຂອງ ກັດຕາ ພວ້ມທັງບອກປ້ຈັຍ ຮູບ ແລະສາຮນະ ມາດັ່ງນີ້

ກັດຕາ ລົງ ຕຸ ປ້ຈັຍ, ເປັນກັດຖຸງ ກັດຖຸສາຮນະ ຈ ວິເຄາະທີ່ວ່າ

ກໂຮຕີຕີ ກັດຕາ ຈ

ທີ່ເປັນກັດຖຸງ ກັດຖຸສາຮນະ ລົງ ໃນອຣົດແທ່ງຕໍສີລະ ຈ ວິເຄາະທີ່ວ່າ

ກໂຮຕີ ສີເລານາຕີ ກັດຕາ ຈ

ໃຫ້ເວລາ ຕ ຂ້ວມົງ.

ຂໍ້ແນະນຳການຕອນປັນຫາ

ໃນການເລັຍປັນຫາໄວຍາກຣົນນີ້ ຜູ້ເລັຍເລືອກໃຊ້ຮູບແບບ “ການຕອນແບບທວນຄຳຄາມ” ກລ່າວຄືວ ການນຳ
ຂໍ້ຄວາມໃນຄຳຄາມມາເຮັບເຮັງເປັນປະໂຍດຄຳຕອບທີ່ສົມບູຮົນ ເພື່ອໃຫ້ກາເຮັນຄຸ້ມເຄຍກັບການເຂົ້າໃນຕອບທີ່ໜັດເຈັນ
ສຸກາພ ແລະລັດຄວາມຜິດພລາດໃນກາລື່ອຄວາມໝາຍ ທີ່ເປັນຮູບແບບທີ່ນີຍມໃຊ້ໃນກາລົບວັດພລຮຽມ-ບາລີ
ສະນາມຫລວງ ໂດຍມີໜັກກາຈາກຈຳໜ່າຍ ຈ ຄືວ “ຄາມອຍ່າງໄຮ ຕອນອຍ່າງນັ້ນ” ແລະເນື່ອຖາມ “ຈັກ...” ໃຫ້ຕອບ “ໄດ້...”

ທັງນີ້ ໄນຄວາມໃຊ້ຮູບແບບການຕອນແບບເຈາະຈົງ (ຕອບລັ້ນ) ເພຣະຈະທຳໃຫ້ຕອບດູ້ຫ້ວນ ໄນສຸກາພ ແລະລື່ອ
ຄວາມໝາຍໄມໜັດເຈັນວ່າກຳລັ້ງຕອບໃນປະເທິດໄດ ທີ່ຈົງຈາກສ້າງຄວາມລຳບາກໃຫ້ເກົກຮມກາຮົາໃນການພິຈາຮາ
ຄະແນນໄດ້